

Motion till riksdagen 2021/22:3419

av **Emma Hult och Amanda Palmstierna (båda MP)**

Minskat klimatavtryck för bostadssektorn genom resurseffektiv användning och återanvändning av byggmaterial

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja initiativ till mer återbruk av byggmaterial och samtidigt sänka kostnaderna för nyproduktion och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att återbruka mer byggmaterial i stället för att det anses vara avfall, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sverige är idag i stort behov av att våga tänka djärvt för att få bukt med bostadskrisen och samtidigt minska sektorns klimatavtryck. Bygg- och fastighetssektorn är en bransch med stor klimatpåverkan som idag beräknas stå för nästan en femtedel av de totala utsläppen av växthusgaser i Sverige. Att också minska kostnaderna vid nyproduktion av bostäder är en viktig och prioriterad åtgärd för att fler skall ha råd med en bostad. Med konkreta politiska lösningar kan vi både stimulera olika branscher kopplade till byggsektorn och människors möjlighet att hitta hållbara alternativ.

Mer resurseffektiv användning av byggmaterial

Flera statliga utredningar har undersökt hur det går att få en mer resurseffektiv användning av byggmaterial. Men vi ser också att det är viktigt att skapa incitament för att återvinna och återbruka byggmaterial även i nyproduktion av bostäder.

Branschorganisationen Byggmaterialhandlarna har tagit fram ett koncept som heter Byggpall. Det är ett retursystem där man återbrukar och återvinner byggpallar från

byggarbetsplatser. Det har avsevärt minskat mängden avfall och minskar också miljöbelastningen. Det har bidragit till ett halverat koldioxidutsläpp för byggpallar genom systemet, jämfört med om det istället enbart skulle tillverkas nya byggpallar. Om ett liknande system också skulle byggas upp för återbruk av byggmaterial skulle avsevärda miljövinster uppnås. Systemet bör utvecklas i samarbete med byggmaterialhandeln och deras kunder, så att det också säkerställs hög kvalitet i slutprodukten, d.v.s. bostäderna.

För att skapa ett incitament för branschen och för köparna att använda mer återvunnet och återbrukat byggmaterial bör vi närmare studera effekterna av ekonomisk styrning vid materialval vid nyproduktion. En av faktorerna där staten kan ge incitament till en högre användningsgrad av återbrukat byggmaterial är om det skulle kopplas till en rabatt på lagfartskostnader och pantbrev. Idag ligger kostnaderna på sammanlagt 3,5 % av byggkostnaden. En rimlig målbild kan då vara att 10 % av byggmaterialet i nyproduktion skall vara återbrukat eller återvunnet för att uppnå dessa skattefördelar. Skulle exempelvis en halvering av dessa kostnader ske (1,75 %) så får man en lägre produktionskostnad samtidigt som också materialkostnaderna minskar då mängden återbrukat material ökar.

Vi behöver hitta nya lösningar för att lösa långvariga problem som vi i dagsläget inte rår på med gällande byggnormer och lagstiftning. Vi vill genom detta förslag främja initiativ till mer återbruk av byggmaterial samtidigt som vi sänker kostnader för nyproduktion. Vi behöver hitta en både hållbar och cirkulär bostadspolitik.

Från byggavfall till material som kan återbrukas

Vi behöver minska mängden byggavfall och etablera ett system så att mer av det material som idag anses vara avfall istället kan återanvändas. Det vore bra att se över ett system för tillstånd för avfall och mellanlagring som komplement till det som finns idag och gäller avfall, speciellt då materialet inte alltid behöver vara avfall.

Ett system som gör att en tredje part kan få ett kvalitetssäkrat intyg för vad det är för byggmaterial och att det därmed kan säljas vidare vore önskvärt. Då skulle också mer material kunna återanvändas.

Emma Hult (MP)

Amanda Palmstierna (MP)